

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет природничих наук

Кафедра лісового і аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна практика

Освітній рівень бакалавр

Освітня програма Лісове господарство

Спеціальність 205 Лісове господарство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №8 від «17» січня 2024р.

м. Івано-Франківськ - 2024 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Навчальна практика
Освітня програма	Лісове господарство
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	205 Лісове господарство
Галузь знань	20 - Аграрні науки та продовольство
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	основна
Курс / семестр	2/4
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Самостійна робота – 90 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Мета навчити здобувачів вищої освіти, які прослухали курс лекцій, виконали лабораторні роботи й отримали таким чином теоретичні знання, різноманітним лісотаксаційним вимірюванням та обчисленням у виробничих умовах.

Основні завдання навчальної польової практики:

- вивчення і закріплення на практиці методик польових досліджень і камеральних робіт з таксації лісів;
- оволодіння методами перелікової таксації насаджень;
- проведення аналізу ходу росту стовбура;
- виконання таксації стовбура зрубаного дерева.

Навчальна практика дозволяє здобувачам вищої освіти на належному рівні набути навичок із обліку лісового та лісосічного фонду згідно з вимогами сучасної теорії і практики таксації.

Компетентності

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК11. Навички здійснення безпечної діяльності.

ФК13. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.

ФК14. Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження.

ФК16. Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.

ФК23. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.

ФК24. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста

відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.

Програмні результати навчання

ПРН2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

ПРН3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.

ПРН4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.

ПРН5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.

ПРН6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.

ПРН7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

ПРН8. Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.

ПРН11. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.

ПРН13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.

ПРН14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

ПРН15. Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.

ПРН16. Організувати результативні та безпечні умови праці.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Вступна екскурсія. Знайомство з базою практики,	Поділ лісових масивів на квартали. Використання лісотаксаційних інструментів. Таксація деревної продукції: ділової деревини, дров, хворосту і хмизу. Таксація дерев, які ростуть. Знайомство з	Вибір студентами тем самостійних навчально-

	графіком і режимом роботи. Організація території, лісовпорядні знаки.	технологією електронного обліку деревини.	дослідних робіт. Ведення щоденника, польового блокноту, журналу польових робіт. Виконання самостійних науково-дослідних робіт.
2.	Навчальна фахова робота	Організація території та підготовка до лісотаксаційних робіт. Підготовка фотоабрису: камеральне контурне дешифрування границь кварталу та виділів. Розрахунок масштабу аерофотознімка. Промірювання границь кварталу, прокладання візира, розбиття пікетажу на ходових лініях. Уточнення границь таксаційних виділів.	Виконання самостійних науково-дослідних робіт.
3.	Закладання бригадної пробної площі.	Технологія суцільного переліку. Оформлення пробної площі в натурі. Відбір, зрубівання та обмірювання модельних (облікових) дерев. Узяття вирізів для аналізу росту стовбура. Заповнення картки модельного дерева. Обчислення запасу лісостану, приросту і виходу сортиментів за модельними деревами	Виконання самостійних науково-дослідних робіт.
4.	Закладання індивідуальних пробних площ.	Таксація пробних площ без зрубівання модельних дерев. Вибір, закладання і окомірний опис пробної площі. Перелік дерев, вибір моделей, побудова «кривої висот». Обчислення середнього діаметра і середньої висоти, визначення віку, бонітету і повноти деревостану. Матеріальна оцінка насадження. Таксація поточного об'ємного приросту лісостану наближеними способами.	Виконання самостійних науково-дослідних робіт.
5.	Виділення і таксація насаджень. Виділення і опис ділянок у кварталі.	Остаточне оформлення фотоабрису і заповнення карток таксації. Основні елементи кодової таксації. Технологія і нормативи вибірково-вимірювальної, вибірково-перелічувальної і реласкопічної	Виконання самостійних науково-дослідних робіт.

		таксації. Оформлення матеріалів інвентаризації лісових масивів.	
б.	Камеральний період практики	Оформлення матеріалів практики: щоденника, польового блокноту, журналу польових робіт, звіту про навчальну практику.	Захист звіту, самостійних навчально-дослідних робіт. Залік.

Кожен здобувач вищої освіти під час навчальної практики повинен виконати весь комплекс робіт, передбачених програмою. Він відповідає за якість таксації на своєму об'єкті і є помічником для інших членів бригади з вимірювання на інших об'єктах бригади. Після закінчення всіх робіт бригади формують спільні для всіх учасників матеріали, а кожен здобувач вищої освіти повинен підготувати звіт, який би містив:

- результати таксації заготовленої деревини і дерева, що росте;
- аналіз ходу росту деревного стовбура з графічними ілюстраціями;
- картку таксації зрубаного модельного дерева;
- картку і відомість обробки результатів таксації пробної площі;
- матеріальну оцінку лісосіки; – картки таксації виділів та абрис кварталу.

Роботи, які виконуються здобувачами вищої освіти під час літньої навчальної практики, поділяються на польові та камеральні. Низка польових робіт проводиться спільно з керівником, за його безпосередньої участі. Роботи з таксації лісового фонду: підготовка і промірювання ходових ліній, закладання та обробка матеріалів пробних площ виконуються здобувачами вищої освіти самостійно.

4. Система оцінювання курсу (зразок)

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Практичне заняття	25
Самостійна робота	0
Контрольна робота	25
Індивідуальне завдання	0
Залік	50
Максимальна кількість балів	100

6. Ресурсне забезпечення

Література:

1. Герушинський З.Ю. Типологія лісів Українських Карпат: Навчальний посібник / З.Ю. Герушинський. – Львів: Піраміда, 1996. – 208 с.
2. Горошко М.П. Лісова таксація: Практикум для студентів спеціальності 7.130401 / М.П. Горошко, П.Г. Хом'юк. – Львів: УкрДЛТУ, 2000. – 132 с.

3. Гром М.М. Лісова таксація: Підручник. Видання 2-е виправлене і доповнене / М.М. Гром. – Львів: РВВ НЛТУ України, 2007. – 416 с.
 4. Гром М.М. Таксація насаджень: Навчальний посібник / М.М. Гром. – Львів: УкрДЛТУ, 2002. – 67 с.
 5. Зеленський М.Н. Таксація деревостану. (Методичні вказівки для студентів) / М.Н. Зеленський, М.М. Гром. – Львів: УкрДЛТУ, 1995. – 57 с.
 6. Інструкція з впорядкування лісового фонду України: Част. 1 “Польові роботи”, част. 2 “Камеральні роботи”, Ірпінь, 2006 – 296 с.
 7. Робочі правила з впорядкування лісового фонду України. – (Частина перша. Польові роботи). – Ірпінь: ВО “Укрдержліспроект”, 2004. – 67 с.
 8. Таблиці ходу росту і товарності насаджень деревних порід України. – К.: Урожай, 1969. – 110 с.
 9. Цурик Є.І. Перелікова таксація лісу: Навчальний посібник / Є.І. Цурик. – Львів: УкрДЛТУ, 2000. – 260 с.
 10. Цурик Є.І. Таксація дерева та його частин: Навчальний посібник / Є.І. Цурик. – Львів: НЛТУ України, 2006. – 328 с.
 11. Цурик Є.І. Таксація деревного приросту: Конспект лекцій / Є.І. Цурик. – Львів: УкрДЛТУ, 1996. – 72 с.
- Цурик Є.І. Таксаційні ознаки насаджень: Конспект лекцій / Є.І. Цурик. – Львів: УкрДЛТУ, 1999. – 128 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Лісового і аграрного менеджменту, адреса вул. Галицька 201, каб. 107, (0342) 59-61-66 ; (0342)59-61-72 , https://kag.pnu.edu.ua/ , електронна адреса klam@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	
Контактна інформація викладача	klam@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	
Пропуски занять (відпрацювання)	Студенти, які слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну роботу, написати реферат, виконати творчу роботу)

Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Передбачає зниження балу
Невідповідна поведінка під час заняття	Передбачає зниження балу та виконання додаткового завдання
Додаткові бали	